

מ"ח 4817/23 - עאטף אבו רומי, בעצמו נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

מ"ח 4817/23

לפני: כבוד השופט י' עמית

המבקש: עאטף אבו רומי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה למשפט חוזר

בשם המבקש: בעצמו

החלטה

בקשה להורות על קיום משפט חוזר לפי סעיף 31 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: החוק) בעניינו של המבקש, שהורשע בשורת עבירות אלימות ועבירות נוספות ונגזרו עליו 15 שנות מאסר בפועל ועונשים נלווים.

1. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות שביצע כלפי המתלוננת, בת זוגו לשעבר ואם ילדיו. לפי כתב האישום, המתלוננת והמבקש היו נשואים בין השנים 1995-2011 והתגרשו, אך גם לאחר גירושיהם המשיכו לקיים מערכת זוגית, והמתלוננת התגוררה לסירוגין בביתו של המבקש יחד עם אשתו מנישואים מאוחרים (להלן: האישה השנייה) ובנם המשותף של המבקש ואשתו השנייה.

על פי המתואר בכתב האישום ובתמצית, ביום 17.1.2020 תקף המבקש את המתלוננת, וזאת על רקע סירובה לדרישתו לקבל את משכורתה ולאחר ששלח לה הודעות רבות ובהן איומים והשמצות. המבקש בעט בפניה של המתלוננת, הפילה לרצפה, דרך על בטנה ועוד, ובהמשך אף הטיח את ראשה בקיר, תפס בחולצתה וחנק אותה בדרך של כריכת החולצה סביב צווארה. המבקש חדל ממעשיו רק לאחר שאשתו השנייה סייעה למתלוננת לברוח מחלון הבית, ולא לפני שהכה את שתייהן כשאשתו ניסתה להרחיקו מהמתלוננת.

לאחר דברים אלה עזבה המתלוננת את המבקש ואת הבית. כחצי שנה לאחר מכן, דרש המבקש כי תשוב להתגורר בבית ושב ושלח לה הודעות הכוללות איומים והשמצות. לאחר שהמתלוננת השיבה למבקש כי אין בכוונתה לחזור, הגיע המבקש ביום 24.6.2020 לדירתה. המתלוננת יצאה מהדירה וצעדה לכיוון רכבה, והמבקש, שנהג ברכב שהיה רשום על שם המתלוננת, התנגש בה במכוון והיא הוטחה אל הקרקע. או-אז יצא המבקש מהרכב כשבדו סכין והחל לדקור את המתלוננת בחלקים שונים בגופה. למשמע זעקות המתלוננת הגיעה למקום שכנה, אז פסק המבקש ממעשיו, נטל את מכשיר הטלפון הנייד של המתלוננת ונמלט מהמקום באמצעות הרכב.

2. לאחר שמיעת הוכחות, בית המשפט המחוזי בחיפה (ת"פ 35871-07-20, כב' השופט א' טובי) הרשיע את המבקש בעבירות שיוחסו לו, והן: שתי עבירות של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיפים 329(א)(2) ו-329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 380 ו-382(ג) לחוק העונשין; החזקת סכין שלא כדין לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין; איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין; וגניבה לפי סעיפים 383(א)(1) ו-384 לחוק העונשין. בגן עבירות אלה, בית המשפט המחוזי השית על המבקש 12 שנות מאסר לריצוי בפועל; הפעלת עונש מאסר מותנה בן ארבעה חודשים שירוצה במצטבר לעונש המאסר; מאסר על תנאי כמפורט בגזר הדין; פיצוי למתלוננת בסך 50,000 ₪ וכן פסילה מלהחזיק או להוציא רישיון נהיגה למשך חמש שנים מיום שחרורו.

3. הן המדינה הן המבקש ערערו על פסק הדין לבית משפט זה (ע"פ 5914/22 מדינת ישראל נ' אבו רומי (24.4.2023)). בית המשפט (כב' המשנה לנשיאה ע' פוגלמן והשופטים י' אלרון ו-א' שטיין) דחה את ערעור המבקש על הכרעת הדין (למעט תיקון טעות נקודתית בנוגע לסעיפי ההרשעה שאינה בעלת משמעות אופרטיבית, כמפורט בפסקה 7 לפסק הדין בערעור). בית המשפט קבע כי טענותיו של המבקש נסבות רובן ככולן על ממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית, אך הקביעות מעוגנות היטב בחומר הראיות ואינן מקימות עילה להתערבות. כך, נקבע כי הכרעת הדין מבוססת על עדות המתלוננת, שעשתה רושם חיובי ומהימן ביותר על בית המשפט המחוזי, ולעדותה נמצאו חיזוקים שונים, ביניהם: הודעות מאיימות ששלח לה המבקש; עדות העובדת הסוציאלית שליוותה את המתלוננת; תיעוד רפואי בעניינה של המתלוננת; דברי השכנה שאליה נמלטה המתלוננת דרך חלון הבית; וגרסאותיהם של עדים נוספים, ולמשל אשתו השנייה של המבקש, בנם של המבקש והמתלוננת, פרמדיק שטיפל במתלוננת, אחיה ואחותה. אציין כי חלק מהעדים, ביניהם אשתו השנייה של המבקש ובנם של המבקש והמתלוננת, הוכרזו במהלך עדותם כ"עדים עוינים" ועל כן הועדפו הודעותיהם במטרה.

למול גרסתה של המתלוננת והחיזוקים שנמצאו לה, נדחתה גרסתו של המבקש ביחס לאירוע הראשון, לפיה כביכול בין המבקש והמתלוננת היה דין ודברים בנוגע לעניינים כספיים, המבקש ניסה להקים אותה מהרצפה והיא "עשתה מעצמה" בוכה וצועקת; נמצא כי הסבריו להודעות המאיימות ששלח לא היו משכנעים; וצוין כי המבקש הותיר "רושם שלילי ביותר נוכח חוסר אמינותו ושקריו כפי שהתגלו בעדותו...". גם גרסתו של המבקש ביחס לאירוע התקיפה השני נדחתה, ונקבע כי השערות לפיה המתלוננת נפגעה מאדם אחר עמו ניהלה קשר רומנטי היא "סיפור בדים שאינו אלא פרי דמיונו הפורה של הנאשם...".

בית המשפט גם עמד על כך שכפי שעולה מהכרעת מהדין, מספר עדים מסרו בבית המשפט כי המבקש איים

עליהם ועל קרוביהם, וכי באחת משיבות ההוכחות התפרץ המבקש ואיים כי "כשאני אצא מפה אני ארצח אותו, אני אהרוג אותו, רק בגלל ההתנהגות שלו בבית המשפט. אני אהרוג אותו בשעה 12:00 מתחת לאור השמש שכל האנשים יראו". אמירה זו של המבקש חיזקה את התרשמותו של בית המשפט המחוזי כי "מדובר באדם מסוכן ואלים, בעל סף גירוי נמוך שאינו שוקל לא את מילותיו ולא את תוצאות מעשיו".

4. בית המשפט קיבל את ערעורה של המדינה על קולת העונש, והעמיד את עונש המאסר שהוטל על המבקש על 15 שנים (חלף 12 שנים). נקבע כי מדיניות הענישה הנוהגת, ריבוי העבירות, חומרת מעשיו של המבקש ועברו הפלילי המכביד (הכולל עבירת אלימות כלפי בת זוג והפרת צו שיפוטי שנועד להגן על המתלוננת) - כל אלה מצדיקים להחמיר בעונשו. בתוך כך, נדחה ערעור המבקש על גזר הדין.

5. על רקע זה הוגשה הבקשה שלפניי, המשתרעת על פני כ-35 עמודים צפופים הכתובים בכתב ידו של המבקש.

המבקש, אשר במסגרת בקשה זו אינו מיוצג, פרס בפירוט רב את גרסתו לאירועים מושא כתב האישום ולמהלך המשפט בבית המשפט המחוזי. המבקש חזר על טענתו לפיה אין לו כל קשר לתקיפתה של המתלוננת ועל כך שאדם אחר הוא זה שפגע בה על רקע קשר זוגי שניהלו. על רקע זה תקף המבקש את גרסתה של המתלוננת וטען לשקרים ולסתירות בעדותה שלא הובהרו עד תום. עוד תקף המבקש את התנהלותם של גורמים רבים ושונים שהיו מעורבים בהליך המשפטי, החל מחוקר המשטרה ועד למותב בית המשפט המחוזי, ובין היתר טען לתפירת תיקים, זיופים, הסתרת ראיות וקשירת קשר בין המתלוננת ומשפחתה, המשטרה, הפרקליטות ובית המשפט המחוזי, ונטען כי אלה עשו כולם יד אחת נגדו על מנת להרשיעו.

ככל שניתן לזקק את טענותיו של המבקש להרשעה גופה, המבקש טען, בין היתר, כי בא כוחו הקודם ויתר על העדת עדים חיוניים והתרשל בכך שלא טען בנוגע לקיומו של דוח משטרה שישלם לסתור את לוח הזמנים לאירועים לו טענה התביעה; כי זמני הפגיעה במתלוננת תועדו בצילומים ממצלמות אבטחה וממצלמת הרכב ואלה תומכים בגרסתו; כי לא נבדקו טביעות אצבע על התיק שנשאה המתלוננת במועד התקיפה; ולא התקבל אצל המבקש אחד מצווי ההגנה שהוצאו נגדו. המבקש עתר לקבל לידיו חומרי חקירה שלא הועברו לו והקלטות של שיחות בינו לבין המתלוננת אשר לדבריו סותרים את עדותה, ואף טען לעדויות חדשות משנת 2022 לפיהן המתלוננת הודתה שהמבקש לא היה זה שתקף אותה. לאחר הגשת הבקשה, המבקש אף עתר לצרף לתיק בית המשפט מסמך בכתב יד החתום לכאורה על ידי המתלוננת, ובו היא מציינת, לכאורה, כי היא לא יודעת מי פגע בה וכי "היה פה כישלון של השופט".

6. למקרא הבקשה ופסקי הדין שניתנו בעניינו של המבקש, מצאתי כי דינה להידחות.

7. נקודת המוצא היא כי משפט חוזר הינו הליך חריג וייחודי, אשר בקשות לקיימו מאושרות באופן מצומצם ובמשורה (מ"ח 5568/09 סביחיני' מדינת ישראל, פסקה 19 (31.8.2011); מ"ח 3378/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (30.7.2014) (להלן: עניין פלוני); מ"ח 1632/16 שלום נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (7.9.2017) (להלן: פסקה 21 (30.7.2014) (להלן: עניין פלוני); מ"ח 1632/16 שלום נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (7.9.2017) (להלן: פסקה 21 (30.7.2014) (להלן: עניין פלוני)).

עניין שלום); מ"ח 7550/21 חן נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (17.11.2021) (להלן: עניין חן)). ההסדר בדבר עריכת משפט החוזר מעוגן בסעיף 31(א) לחוק על ארבע העילות המנויות בו, ובבסיסו עומדת השאיפה לאזן בין חשיפת האמת ומניעת הרשעות שווא מן העבר האחד, לבין עקרון סופיות הדיון והבטחת ודאות משפטית מן העבר השני (מ"ח 1340/16 אזברגה נ' מדינת ישראל, פסקה יח (31.7.2016) (להלן: עניין אזברגה); מ"ח 3054/23 טרטיאקוב נ' מדינת ישראל, פסקה 7 והאסמכתאות שם (4.5.2023) (להלן: עניין טרטיאקוב)). "נקודת המוצא ההכרחית לדיון בבקשה למשפט חוזר היא איפוא כי פסק הדין נשוא הבקשה בדין יסודו [...] ועל כן תחם אותו המחוקק בקפידה לארבע עילות, שאחרת אין לנו אלא ערכאת ערעור נוספת" (עניין אזברגה, פסקה יח).

8. המבקש, שכאמור מייצג את עצמו, אינו טוען לקיומה של אחת מהעילות המנויות בסעיף 31(א) לחוק, ומכל מקום, בחינת בקשתו בראי אמות מידה אלה מביאה למסקנה כי דינה להידחות. המבקש טען בחצי פה לקיומן של ראיות חדשות לפיהן המתלוננת חזרה בה מעדותה, אולם לא ביסס את טענותיו בתשתית ראייתית של ממש, וממילא לא הציג ראיות או עובדות שעשויות "לבדן או ביחד עם החומר שהיה בפני בית המשפט בראשונה, לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון" (סעיף 31(א)(2) לחוק). בוודאי לא הוצגו ראיות בעלות "אמינות לכאורית" או "משקל סגולי" שיש בהן כדי לשנות את תוצאות המשפט לטובת המבקש, כפי שנקבע בפסיקה (מ"ח 4496/22 אוטמזגין נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (14.7.2022); עניין שלום, פסקה 25; עניין פלוני, פסקה 23). בהקשר זה אציין כי המכתב שהגשתו התבקשה ולכאורה נכתב על ידי המתלוננת, נעדר תצהיר לאימות זהות כותב המסמך או תוכנו, ובלשון המעטה, קיים ספק של ממש באשר לטיבו ואמיתות תוכנו.

9. אף איני סבור כי מתעורר חשש של ממש כי בהרשעה נגרם למבקש עיוות דין, כאמור בסעיף 31(א)(4) לחוק. במסגרת עילה זו "נדרש בית המשפט להשקיף ב'מבט על' על ההליך כולו, ולבחון אם קיים חשש של ממש כי נפלו בהליך פגמים דיוניים חמורים, אשר הובילו להרשעת שווא של המבקש" (מ"ח 6020/13 גור אריה נ' מדינת ישראל, פסקה 32 (21.10.2014); עניין שלום, פסקה 26; עניין פלוני, פסקה 24). כמו כן, וכפי שנפסק בעבר, בקשה לעריכת משפט חוזר מכוח עילה זו תיעשה רק במקרים בעלי נסיבות יוצאות דופן במיוחד (מ"ח 4035/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (23.8.2020); מ"ח 6023/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (30.6.2019); מ"ח 1830/19 באשה נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (10.12.2020)).

אין אלו הנסיבות במקרה שלפנינו. טענותיו של המבקש לפגמים בהליך המשפטי, "תפירת תיק" וקנוניה של כלל הגורמים המעורבים נגדו, נטענו בעלמא וללא שום ביסוס. כמו כן, גם אם נראה בחלק מהטענות כטענות לכשל בייצוג, פגם שעשוי להיכלל, בנסיבות מסוימות, בגדרו של המושג "עיוות דין" (עניין גור אריה, פסקה 32; מ"ח 4431/23 איכר נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (12.6.2023) (להלן: עניין איכר)) - גם אלה נטענו באופן כללי, מבלי שניתן לקיים בהן דיון של ממש, ומבלי שצורפה התייחסותם של באי כוחו של המבקש בהליכים הקודמים (ראו והשוו למ"ח 3202/15 כהן נ' מדינת ישראל - הועדה המקומית לתכנון ובניה זמורה, פסקה כב (10.9.2015); עניין איכר, פסקה 5). בסופו של יום, טענותיו הרבות והכלליות של המבקש הן טענות ערעוריות בטיבן ובמהותן, וכאמור, לא לשם כך נועד הליך של בקשה למשפט חוזר (עניין טרטיאקוב, פסקה 8 והאסמכתאות שם; עניין חן, פסקה 5).

10. סוף דבר, שהבקשה למשפט חוזר נדחית.

ניתנה היום, כ' בתמוז התשפ"ג (9.7.2023).

שׁוֹפֵט
